संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय

स्वीकृत संगठन संरचना अन्तर्गत महाशाखा तथा शाखाहरुको कार्य विवरण

१. सङ्घीय मामिला महाशाखा

१. संघीयता कार्यान्वयनमा आवश्यक समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,

२. संघीय शासन व्यवस्था सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान तथा असल अभ्यासहरुको आदान प्रदान सम्बन्धी कार्य,

३. संघ र स्थानीय तथा प्रदेश र स्थानीय तहबीचको सम्पर्क र समन्वय सम्बन्धी कार्य,

४. गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको संख्या, सीमाना, वडा र केन्द्र निर्धारण तथा हेरफेर र नामाकरण सम्बन्धी नीति, मापदण्ड, कार्यान्वयन र सहजिकरण सम्बन्धी कार्य,

५. विशेष, संरक्षित वा स्वायत्त क्षेत्रको संख्या, सीमाना र संरचना सम्बन्धी नीति, कानून तथा मापदण्ड सम्बन्धी कार्य,

६. पञ्जिकरण र व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,

७. स्थानीय तहका पदाधिकारीको सुविधा सम्बन्धी नीति र मापदण्ड निर्धारण सम्बन्धी कार्य,

८. संविधान तथा संघीय कानून बमोजिम स्थानीय तहलाई आवश्यक निर्देशन दिने सम्बन्धी कार्य,

९. प्रदेश र स्थानीय तहबीचको विवाद एवम् समस्या समाधानमा समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,

१०. प्रदेश, स्थानीय तह र विषयगत मन्त्रालयसँगको सम्पर्क, सहयोग तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,

११. प्रदेश र स्थानीय तह सम्बन्धी संघीय कानून तथा स्थानीय तहको नमूना कानून, मापदण्ड र ढाँचा उपलव्ध गराउने सम्बन्धी कार्य,

१२. स्थानीय तहको अभिलेख व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,

१३. स्थानीय स्तरमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणसंग सम्बन्धित नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रम समन्वय सम्बन्धी कार्य,

१४.सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रममा समन्वय र अभिलेखिकरण सम्बन्धी कार्य,

१५. स्थानीय तहमा सामाजिक परिचालन समन्वय सम्बन्धी कार्य,

१६. राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्थाहरूसँग सम्बन्धित केन्द्रीय परियोजना सल्लाहकार समिति (CPAC) सम्बन्धी कार्य ।

१७.राष्ट्रिय तथा स्थानीय गैर सरकारी संस्थासँग सम्बन्धित नीतिगत समन्वय सम्बन्धी कार्य,

१८.संघीयता सम्बन्धी राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय अभ्यासहरुको संकलन र प्रचारप्रसार सम्बन्धी कार्य ।

१९. संघीय मामिला अध्ययन स्रोत केन्द्र सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य ।

२०.देहायका आयोग, समिति, प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायको सम्पर्क महाशाखाको रुपमा कार्य गर्नेः

-निर्वाचन आयोग

-राष्ट्रिय दलित आयोग,

-राष्ट्रिय समावेशी आयोग,

-आदिवासी जनजाती आयोग,

-राष्ट्रिय महिला आयोग

-मधेशी आयोग,

-थारु आयोग

-मुस्लिम आयोग

-केन्द्रीय पंजीकरण विभाग

-समाज कल्याण परिषद्

-आदिवासी जनजाति राष्ट्रिय प्रतिष्ठान

२१. तोकिए बमोजिमका अन्य कार्यहरू ।

(क) सङ्घीय मामिला शाखा

१. संघ र स्थानीय तथा प्रदेश र स्थानीय तहबीचको कानुन,नीति र मापदण्ड सम्बन्धी कार्य,

२. गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको संख्या, सीमाना, वडा र केन्द्र निर्धारण तथा हेरफेर र नामाकरण सम्बन्धी नीति, मापदण्ड, कार्यान्वयन र सहजिकरण सम्बन्धी कार्य,

३. स्थानीय तहका पदाधिकारीको सुविधा सम्बन्धी नीति र मापदण्ड निर्धारणमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,

४. विशेष, संरक्षित वा स्वायत्त क्षेत्रको संख्या, सीमाना र संरचना सम्बन्धी नीति, कानून तथा मापदण्ड सम्बन्धी कार्य,

५. संघीयता कार्यान्वयनमा आवश्यक समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,

६. संघीय शासन व्यवस्था सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान तथा असल अभ्यासहरुको आदान प्रदान सम्बन्धी कार्य,

७. प्रदेश र स्थानीय तहबीचको विवाद एवम् समस्या समाधानमा समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
८. प्रदेश र विषयगत मन्त्रालयसँगको सम्पर्क, सहयोग तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
९. नेपाल सरकारको तर्फबाट सङ्घीय शासन प्रणालीका सम्बन्धमा अन्तर्राष्ट्रिय फोरमहरुमा जनाईने प्रतिवद्धता र समझदारीहरुका सम्बन्धमा सम्बन्धित निकायहरुको समन्वयमा कार्ययोजना वनाई कार्यान्वयन गर्ने ।
१०. स्थानीय तह सम्बन्धी अभिलेख (स्थानीय तहका पदाधिकारीको विवरण तथा स्थानीय कानून एवं राजपत्र) व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
११. संघीयता सम्बन्धी राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय अभ्यासहरुको संकलन र प्रचारप्रसार सम्बन्धी कार्य ।
१२. संघीय मामिला अध्ययन स्रोत केन्द्र सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य ।
१३. देहायका आयोग, समिति, प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायको सम्पर्क शाखाको रुपमा कार्य गर्ने
- निर्वाचन आयोग
- राष्ट्रिय मानवअधिकार आयोग,

(ख) स्थानीय तह समन्वय शाखा

१. स्थानीय तहसंगको सम्पर्क र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
२. संविधान तथा संघीय कानून बमोजिम स्थानीय तहलाई आवश्यक निर्देशन दिने बिषय,
३. स्थानीय तह र विषयगत मन्त्रालयबीचको सम्पर्क, सहयोग तथा समन्वय (शाखागत रुपमा तोकिएका कार्य बाहेक),
४. स्थानीय तहहरुबीचको विवाद एवम् समस्या समाधानमा समन्वय र सहजीकरण सम्वन्धी कार्य,
५. जिल्ला समन्वय समितिसँगको सम्पर्क, समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
६. स्थानीय तहसँग सम्बन्धित विषयका राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघ, संस्था र सञ्जालसँगको समन्वय सम्बन्धी कार्य ।
७. अभियानमूलक कार्याक्रमको मापदण्ड, नीति समन्वय र सहजीकरण ।
८. निजामती बाहेकका स्थानीय तहमा कार्यरत अन्य स्थायी कर्मचारीहरुको बढुवा, उजुरी, राय प्रतिकृया सम्बन्धी कार्य,
९. संघीय मन्त्रालयबाट स्थानीय तहमा सञ्चालन हुने कार्यक्रमहरुको समन्वय र सहजीकरण ।

(ग) सामाजिक समावेशीकरण तथा सामाजिक सूरक्षा शाखा

१. पञ्जिकरण र व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,

२. स्थानीय स्तरमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रममा समन्वय सम्बन्धी कार्य,

३. सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रममा समन्वय र अभिलेखिकरण सम्बन्धी कार्य,

४. स्थानीय तहमा सामाजिक परिचालन समन्वय सम्बन्धी कार्य,

५. राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्थाहरूसँग सम्बन्धित केन्द्रीय परियोजना सल्लाहकार समिति (CPAC) सम्बन्धी कार्य,

६. राष्ट्रिय तथा स्थानीय गैर सरकारी संस्थासँग सम्बन्धित नीतिगत समन्वय सम्बन्धी कार्य,

७. सकारात्मक विभेद सम्बन्धी नीति एवं मापदण्डमा सहजीकरण,

८. लैंगिक समता तथा सामाजिक समावेशीकण सम्बन्धी स्थानीय, राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय प्रयास र त्यस्ता संघ संस्थाहरूसँगको सम्पर्क र समन्वय तथा नेपाल सरकारले अन्तराष्ट्रिय रुपमा गरेका प्रतिवद्धता स्थानीय स्तरमा लागु गराउन प्रोत्साहन, सहयोग र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,

९. विकास कार्यक्रममा लैंगिक तथा सामाजिक समावेशीकरणको लेखाजोखा एवम् असल अभ्यासहरुको आदानप्रदान,

१०. बाल संरक्षण सम्बन्धी कार्य,

११. राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था, सामुदायिक संस्था र उपभोक्ता समूहको संस्थागत विकास, व्यवस्थापन एवं परिचालनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य ।

१२. मन्त्रालयको लैंगिक सम्पर्क विन्दु (Gender Focal Point) को रुपमा कार्य गर्ने ।

१३. देहायका आयोग, समिति, प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायको सम्पर्क शाखाको रुपमा कार्य गर्नेः

- राष्ट्रिय दलित आयोग, राष्ट्रिय समावेशी आयोग, आदिवासी जनजाती आयोग, राष्ट्रिय महिला आयोग, मधेशी आयोग, थारु आयोग र मुस्लिम आयोग
- केन्द्रीय पंजीकरण विभाग
- समाज कल्याण परिषद्
- आदिवासी जनजाति राष्ट्रिय उत्थान प्रतिष्ठान

१४. तोकिए बमोजिमका अन्य कार्यहरू ।

२. योजना तथा विकास सहायता समन्वय महाशाखा

१. स्थानीय पूर्वाधार विकास सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, प्रविधि विकास र अनुसन्धान सम्बन्धी कार्य,
२. फोहरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, मापदण्ड, समन्वय र सहजिकरण सम्बन्धी कार्य,
३. स्थानीय तहका पदाधिकारी र कर्मचारीहरुको वैदेशिक भ्रमण सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड निर्धारण र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
४. मन्त्रालयसँग सम्बन्धित राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्थासँग सन्धि, सम्झौता, अभिसन्धि, सम्पर्क र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
५. योजना तथा अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रम निर्माण तथा समन्वय,
६. संघीय मामिला सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय संघ, संस्था र सञ्जालसँगको समन्वय सम्बन्धी कार्य,
७. मन्त्रालय एवं अन्तर्गत निकायको लागि आवधिक तथा रणनैतिक योजना, मध्यमकालीन खर्च संरचना तथा वार्षिक बजेट र कार्यक्रम सम्बन्धी कार्य,
८. स्थानीय तहको आवधिक, बार्षिक, रणनैतिक तथा अन्य विकास योजना सम्बन्धी कार्यमा समन्वय तथा सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
९. संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीचको योजना प्रणालीबीच समन्वय र तादाम्यता सम्बन्धी कार्य,
१०. नेपाल सरकारबाट स्थानीय तहलाई प्रदान गरिने अनुदान सम्बन्धमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
११. अन्तर सरकारी वित्तिय सम्बन्ध सुदृढीकरणमा समन्वय तथा स्थानीय सरकारको वित्तिय ढाँचा निर्माणको नमुना विकास सम्बन्धी कार्य,
१२. अन्तर-स्थानीय तह विकास योजना, परियोजना र कार्यक्रमको समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
१३. स्थानीय तहको योजना प्रणालीमा विषयगत मन्त्रालयसँगको सम्पर्क, सहयोग तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
१४. विकास सहायता नीति अन्तर्गत स्थानीय तहमा अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग परिचालनमा समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
१५. स्थानीय तहको अन्य मुलुकका स्थानीय तहसँगको भगिनी सम्बन्ध विस्तार सम्बन्धी कार्य,
१६. विशेष, संरक्षित तथा स्वायत्त क्षेत्र र पिछडिएको क्षेत्रको विकास व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
१७. स्थानीय तहको वस्तुगत विवरण, योजनागत तथ्यांक, प्रगति समीक्षा र प्रतिवेदन सम्बन्धी कार्यको अभिलेखिकरण र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
१८. अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र कार्यक्रम तर्जुमा एवम् कार्यान्वयनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
१९. अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका सूचकहरूको आधारमा कार्यक्रम र आयोजनाको नियमित अनुगमन एवं मूल्याङ्कन सम्बन्धी कार्य,
२०. आयोजना कार्यान्वयनमा देखिएका समस्या समाधान गर्न मन्त्रालयस्तरीय समस्या समाधान समिति सम्बन्धी कार्य,
२१. स्थानीय स्तरमा वातावरण व्यवस्थापन र दिगो विकास सम्बन्धी नीति, कानून, कार्यक्रम तथा प्रारम्भिक वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,

२२. भूउपयोग र वस्ती विकास योजना कार्यान्वयनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
२३. स्थानीय तहमा विपद् व्यवस्थापन तथा जलवायु अनुकुलन सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रमको सहजीकरण, समन्वय तथा अनुगमन र मूल्यांकन सम्बन्धी कार्य,
२४. स्थानीय तहमा विपद् पूर्व सूचना केन्द्र स्थापनामा सहयोग र अन्तरनिकाय समन्वय सम्बन्धी कार्य,
२५. वारुणयन्त्र तथा अग्नि नियन्त्रण सम्बन्धी कार्यमा समन्वय तथा सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
२६. स्थानीय तहमा भवनसंहिता तथा भवनसम्बन्धी मापदण्ड कार्यान्वयनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
२२. देहायका आयोग, समिति, प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायको सम्पर्क महाशाखाको रुपमा कार्य गर्नेः

-राष्ट्रिय योजना आयोग,
-स्थानीय पूर्वाधार व्यवस्थापन विभाग
-सडक वोर्ड नेपाल
-लगानी वोर्ड नेपाल
-नगर विकास कोष

२७.तोकिए बमोजिमका अन्य कार्यहरू ।

क) योजना तथा अनुगमन शाखा

१. मन्त्रालय एवं अन्तर्गत निकायको लागि आवधिक योजना तथा वार्षिक बजेट र कार्यक्रम सम्वन्धी कार्य,
२. संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीचको योजना प्रणालीबीच समन्वय र तादाम्यता सम्बन्धी कार्य,
३. प्रादेशिक तथा स्थानीय तहको आवधिक योजना तथा बजेट, मध्यकालिन खर्च संरचना तथा रणनीतिक योजना तथा MTEF तर्जुमा सम्बन्धी कार्य,
४. अन्तर-स्थानीय तह विकास योजना, परियोजना र कार्यक्रमको समन्वय र सहजिकरण,
५. स्थानीय पूर्वाधार विकास सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, प्रविधि विकास र अनुसन्धान सम्बन्धी कार्य,
६. दिगो विकास लक्ष्य (Sustainable Development Goals) हाँसिल गर्ने सम्बन्धमा स्थानीय तहलाई सहयोग र समन्वय,
७. विशेष, संरक्षित तथा स्वायत्त र पिछडिएको क्षेत्रको विकास सम्बन्धी कार्य,
८. स्थानीय तहको वस्तुगत विवरण, योजनागत तथ्यांक, प्रगति समिक्षा र प्रतिवेदन अभिलेखीकरण सम्बन्धी कार्य,
९. स्थानीय तहमा नेपाल सरकारबाट प्रदान गरिएबाट सञ्चालन हुने आयोजना तथा कार्यक्रम सम्बन्धी कार्य,
१०.अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, सूचक र कार्यक्रम तर्जुमा, एवं कार्यान्वयनमा समन्वय,
११.अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका सूचकहरूको आधारमा कार्यक्रम र आयोजनाको नियमित अनुगमन एवं मूल्याङ्कन सम्बन्धी कार्य,

१२.वार्षिक एवं चौमासिक प्रगति विवरणहरूको संकलन, विश्लेषण एवम् पृष्ठपोषण सम्वन्धी कार्य,

१३.आयोजना कार्यान्वयनमा देखिएका समस्या समाधान गर्न मन्त्रालयस्तरीय समस्या समाधान समिति सम्बन्धी कार्य,

१४.वार्षिक तथा आवधिक आयोजनाहरूको अद्यावधिक अभिलेख राख्ने तथा समीक्षा गर्ने र देखिएका बाधा अड्चन फुकाउने सम्बन्धमा आवश्यक कारवाही गर्ने सम्बन्धी कार्य

१५.मन्त्रालयबाट गरिने महत्वपूर्ण नीतिगत निर्णयलाई व्यवस्थित गर्न स्थापित नीति समन्वय समिति ( ) को सचिवालयको रुपमा गर्ने कार्य ।

(ख) विकास सहायता समन्वय शाखा

१. स्थानीय तहका पदाधिकारी र कर्मचारीहरुको वैदेशिक भ्रमण सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड निर्धारण

२. मन्त्रालय सम्बन्धी राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्थासँग सन्धि, सम्झौता, अभिसन्धिको अभिलेखाङ्कन, प्रतिवेदन, सम्पर्क र समन्वय सम्बन्धी कार्य,

३. अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रम निर्माण तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,

४. विकास सहायता नीति बमोजिम अन्तर्राष्ट्रिय सहायता सम्वन्धी नीतिगत अध्ययन, अनुसन्धान र विश्लेषण गर्ने ।

५. स्थानीय तहमा अन्तराष्ट्रिय सहयोग परिचालनमा समन्वय र सहजिकरण सम्बन्धी कार्य,

६. अर्थ मन्त्रालयसँग समन्वय गरी स्थानीय विकासको लागि वैदेशिक सहयोग नीति र प्राथमिकता तय गर्ने सम्बन्धी कार्य,

७. विकास सहायता नीति अनुरुप स्थानीय एवं प्रदेश तहमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने अन्तर्राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाहरु ( ) संग समन्वय र सहजीकरण र तिनीहरुबाट सन्चालित कार्यको अनुगमन नियमन ।

८. विकास सहायता अन्तर्गत प्रदेश एवं स्थानीय तहमा सञ्चालित आयोजना तथा कार्यक्रमहरुको अनुगमन तथा निरिक्षण,

९. नेपाल सरकारसंग सम्झौता भई विभिन्न स्थानीय तह, प्रदेश तथा आयोजनामा कार्यरत विदेशी दक्ष श्रमिक तथा विशेषज्ञहरुको अद्यावधिक विवरण तयार गर्ने र तिनीहरुबाट सम्पादित कार्यको आवधिक मुल्याङ्कन गर्ने,

१०.मन्त्रालयको कामसँग सम्बद्ध विदेशी नागरिक एवं स्वयंसेवकहरुलाई कार्य सहमति तथा भिषाको सिफारिश गर्ने सम्बन्धी कार्य,

११.अन्तराष्ट्रिय सहायता वा प्राविधिक सहयोगबाट प्राप्त सामानहरूको हस्तान्तरण सम्बन्धी कार्य,

१२.स्थानीय तहले माग गरेको विदेशी स्वयंसेवक तथा प्राविधिकको व्यवस्था र अनुगमन सम्वन्धी कार्य,

१३.मन्त्रालय तथा स्थानीय तहमा अन्तराष्ट्रिय सहायताबाट सञ्चालित विकास परियोजनाहरूको कार्यान्वयनमा आवश्यक समन्वय गर्ने सम्बन्धी कार्य,

१४.स्थानीय तहहरुको अन्य मुलुकका स्थानीय तहसँगको भगिनी सम्बन्ध स्थापना र व्यवस्थित गर्ने सम्बन्धी कार्य ।

(ग) वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा

१. स्थानीय स्तरमा वातावरण व्यवस्थापन र दिगो विकाससँग सम्बन्धित नीति, कानून, कार्यक्रम तथा प्रारम्भिक वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
२. स्थानीय तहमा विपद पूर्व सूचना केन्द्र स्थापनामा सहयोग र अन्तरनिकाय समन्वय सम्बन्धी कार्य,
३. स्थानीय तहमा विपद व्यवस्थापन तथा जलवायु अनुकुलन सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रमको सहजिकरण, समन्वय र सहकार्यलाई प्रवर्द्धन गर्ने सम्बन्धी कार्य,
४. स्थानीय तहमा वातावरणमैत्री शासन प्रणालीको प्रवर्द्धन गर्ने सम्बन्धी कार्य,
५. स्थानीय, प्रादेशिक, राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय वातावरणीय प्रयासहरु र संस्थाहरुबीचको सम्बन्ध, सहयोग र समन्वय कायम गर्ने सम्बन्धी कार्य,
६. फोहरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, मापदण्ड, योजना तथा कार्यक्रममा समन्वय र सहजिकरण सम्बन्धी कार्य,
७. स्थानीय स्तरमा वातावरण प्रदूषण र व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्डहरु निर्धारण तथा सोको कार्यान्वयनमा सहजिकरण र अनुगमन गर्ने सम्बन्धी कार्य,
८. स्थानीय तहको एकीकृत वस्ती विकास मापदण्ड तथा योजना तयारी समन्वय सम्बन्धी कार्य ।
९. वारुणयन्त्र तथा अग्नि नियन्त्रण कार्यमा समन्वय तथा सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
१०.भवनसंहिता तथा भवनसम्बन्धी मापदण्ड स्थानीय तहमा कार्यान्वयनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
११.गाउँ तथा नगरमा बहुप्रकोप प्रतिरोधी भवनसंहिता तथा भवनसम्बन्धी मापदण्ड कार्यान्वयनमा समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य ।
१२.स्थानीय तहमा भूउपयोग योजना कार्यान्वयनमा समन्वय,

३. स्थानीय तह क्षमता विकास महाशाखा

१. सार्वजनिक पदाधिकारी, स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीको क्षमता विकास सम्बन्धी नीति, मापदण्ड, योजना, कार्यक्रम, पाठ्यक्रम तर्जुमा, कार्यान्वयन र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
२. स्थानीय तहको संस्थागत सुदृढीकरण तथा सशक्तिकरण सम्बन्धी कार्य,
३. स्थानीय तहको जनशक्ति विकास नीति, योजना तथा कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य,
४. विकासका बहुआयामिक र अन्तरसम्बन्धित विषयहरुको कार्यान्वयनमा क्षमता विकास सम्बन्धी कार्य,
५. स्थानीय तहको न्यायिक समितिको क्षमता विकास सम्बन्धी कार्य,
६. स्थानीय तहको क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यमा विषयगत मन्त्रालयसँगको सम्पर्क, सहयोग तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
७. स्थानीय तहको क्षमता विकास सम्बन्धमा स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठानसंगको समन्वय र सहकार्य सम्बन्धी कार्य,
८. सूचना, अभिलेख तथा विद्युत्तीय शासन सम्बन्धी नीति, कानून, योजना, कार्यक्रम तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
९. सूचना संकलन, संग्रह, अभिलेख र प्रकाशन सम्बन्धी कार्य,
१०. मन्त्रालय तथा स्थानीय तहमा आधुनिक सूचना प्रविधिको विकास र उपयोग सम्बन्धी कार्य,
११. सुशासन प्रवर्द्दन तथा उजुरी व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
१२. स्थानीय आर्थिक विकासमा सहयोग तथा सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
१३. स्थानीय स्रोत परिचालन सम्बन्धी नीतिगत अध्ययन अनुसन्धान तथा विश्लेषण सम्बन्धी कार्य,
१४. स्थानीय तहका राजश्व परिचालन क्षमतामा लेखाजोखा र सुधार सम्बन्धी कार्य,
१५. संघीय प्रणाली सम्बन्धी श्रोत केन्द्र स्थापना र सञ्चालन सम्बन्धी कार्य,
१६. देहायका आयोग, समिति, प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायको सम्पर्क महाशाखाको रुपमा कार्य गर्नेः
   - संघीय संसद
   - अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग,
   - राष्ट्रिय मानवअधिकार आयोग,
   - राष्ट्रिय प्राकृतिक श्रोत तथा वित्त आयोग,
   - राष्ट्रिय सूचना आयोग,
   - राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र
   - स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठान
   - प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रम
१७. तोकिए बमोजिमका अन्य कार्य ।

(क) स्थानीय तह क्षमता विकास शाखा

१. स्थानीय तहका सार्वजनिक पदाधिकारी, जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीको क्षमता विकास सम्बन्धी (सबै प्रकारका तालिम, गोष्ठी, कार्यशाला, अभिमुखीकरण आदि) नीति, योजना, कार्यक्रम तर्जुमा तथा कार्यान्वयन,
२. स्थानीय तहको क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यमा सङ्घीय तथा प्रादेशिक विषयगत मन्त्रालय, अन्तर स्थानीय तह, सरकारी (जस्तै स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठान, Staff College, विभिन्न विश्वविद्यालयहरु, अनुसन्धान केन्द्रहरु आदि) तथा गैरसरकारी संस्था, विकास साझेदारसंग सम्पर्क, सहयोग, सञ्चार तथा समन्वय,
३. मन्त्रालयको कार्यक्षेत्रसंग सम्बन्धित विषयमा जनशक्ति विकास नीति, योजना तथा कार्यान्वयन, क्षमता विकासका श्रोत सामाग्री विकास सम्बन्धी कार्य,
४. स्थानीय तहको संस्थागत सुदृढीकरण तथा सशक्तिकरण सम्बन्धी कार्य,

(ख) स्रोत परिचालन समन्वय शाखा

१. स्थानीय राजश्व परिचालन सम्बन्धी नीतिगत अध्ययन अनुसन्धान तथा विश्लेषण सम्बन्धी कार्य,
२. स्थानीय तहको आन्तरिक श्रोत साधनको पहिचान र परिचालनमा सहजिकरण तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
३. स्थानीय राजस्वको आधार विस्तारमा प्रोत्साहन र प्रवर्द्धन सम्बन्धी कार्य,
४. स्थानीय राजस्व सूचना तथा तथ्यांक आदान प्रदान प्रणाली विकास, अनुसन्धान र प्रकाशन सम्बन्धी कार्य,
५. स्थानीय आर्थिक विकास सम्वन्धी कार्यमा सहजिकरण,
६. स्थानीय तहको राजश्व परिचालन क्षमता लेखाजोखा र सुधार सम्बन्धी कार्य,
७. राजश्व परिचालनमा स्थानीय तहमा उत्कृष्ट देखिएका कार्यको अन्य स्थानीय तहसँग अनुभव आदान प्रदान सम्बन्धी कार्य,
८. स्थानीय तहको राजश्व परिचालनमा भएका विवाद समाधानका लागि समन्वय सम्बन्धी कार्य,
९. स्थानीय राजस्वको मुल्याङ्कन सम्बन्धी कार्य,
१०. स्थानीय तहको प्राकृतिक श्रोत साधन सम्बन्धी कर तथा राजस्व व्यवस्थापनमा सहयोग र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
११. स्थानीय तहको वार्षिक आयव्ययको अभिलेख र वार्षिक प्रतिवेदन प्रकाशन सम्बन्धी कार्य,
१२.राष्ट्रिय प्राकृतिक श्रोत तथा वित्त आयोगको सम्पर्क शाखाको रुपमा कार्य गर्ने ।

(ग) सूचना तथा प्रविधि शाखा

<u>सूचना तथा सुशासन ईकाइः</u>

१. सूचना अधिकारीको काम, कर्तव्य र अधिकारको प्रयोग गर्ने सम्बन्धी कार्य,
२. सूचना संकलन, संग्रह, अभिलेख र प्रकाशन सम्बन्धी कार्य,
३. स्थानीय तहको सफल अभ्यासहरुको प्रचार प्रसार र प्रकाशन गर्ने,
४. सुशासन प्रवर्द्धन तथा गुनासो व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
५. अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग, राष्ट्रिय सूचना आयोग तथा राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रको सम्पर्क ईकाईको रुपमा कार्य गर्ने ,
६. संसद रिपोर्टिङ्ग सम्बन्धी कार्य ।

<u>सूचना प्रविधि ईकाईः</u>

१. विद्युत्तीय शासन सम्बन्धी नीति, कानून, योजना, कार्यक्रम तथा प्रणालीको विकास र प्रवर्द्धन एवं समन्वय सम्बन्धी कार्य,
२. केन्द्र तथा स्थानीय तहमा सूचना प्रणाली सम्बन्धी कार्यको परामर्श तथा समन्वय गर्ने कार्य,
३. भौगोलिक सूचना प्रणाली सम्वन्धी कार्य,
४. वेभसाइट व्यवस्थापन र संचार प्रविधिसंग सम्बन्धित कार्य |

४. कर्मचारी प्रशासन महाशाखा

१. नेपाल प्रशासन सेवा, नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क सेवा, नेपाल इन्जिनियरिङ सेवा सिभिल समूह जनरल उपसमूह, विविध सेवा तथा यी अन्तर्गतका समूह तथा उपसमूहहरुको संचालन,
२. संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका कर्मचारीहरुको न्यूनतम शैक्षिक योग्यता सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड सम्बन्धी कार्य,
३. निजामती सेवाका सबै पद तथा पदाधिकारीहरुको लागि कार्य विवरण तयारी तथा अद्यावधिक,
४. संघीय निजामती कर्मचारीहरुको अन्तर मन्त्रालय सरुवा,
५. संघीय निजामती कर्मचारीहरुको पुरस्कार र दण्ड सम्वन्धी कार्य,
६. कानूनी राय-परामर्श, आदेश तथा फैसला कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य,
७. बढुवा समितिको सचिवालय सम्वन्धी कार्य,
८. संघीय निजामती कर्मचारी प्रशासनको केन्द्रीय कर्मचारी निकाय सम्बन्धी कार्य,
९. प्रशासकीय अभिलेख र तथ्यांक सम्बन्धी कार्य,
१०.आर्थिक प्रशासन तथा वेरुजु सम्बन्धी कार्य,
११.आन्तरिक तथा जिन्सी व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
१२.नेपाल सरकारका अस्थायी र आवधिक प्रकृतिका आयोजनाहरुको अस्थायी दरवन्दी स्वीकृती सम्बन्धी कार्य,
१३.देहायका आयोग, समिति, प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायको सम्पर्क महाशाखाको रुपमा कार्य गर्नेः

- प्रशासकीय अदालत
- निजामती किताबखाना

१४.अन्य महाशाखामा उल्लेख नभएका तथा तोकिए बमोजिमका अन्य कार्य ।

क. संघीय र प्रादेशिक कर्मचारी प्रशासन शाखा

१. नेपाल प्रशासन सेवा, नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क सेवा, नेपाल इन्जिनियरिङ सेवा सिभिल समूह जनरल उपसमूह, विविध सेवा तथा यी अन्तर्गतका समूह तथा उपसमूहहरुको संचालन सम्बन्धी कार्य,
२. बढुवाको लागि सिफारिश भएका कर्मचारीका बढुवा, नियुक्ति र पदस्थापन सम्वन्धी कार्य,
३. निजामती कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धमा अपनाउने नीति निर्धारण सम्वन्धी कार्य,
४. लोक सेवा अयोगवाट सिफारिस भै आएका उम्मेदवारहरुको नियुक्ति र पदस्थापना सम्वन्धी,
५. फाजिल तथा अतिरिक्त समूहमा रहेका कर्मचारीहरुको व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्य,
६. निजामती सेवाका कर्मचारीहरुको अन्तर मन्त्रालय सरुवा, सरुवा सहमती, काज र नियुक्ति सिफारिश सम्बन्धी कार्य,
७. निजामती कर्मचारीहरुको विभागीय सजाय तथा दण्ड सम्बन्धी कार्यहरु,
८. निजामती सेवामा कार्यरत कर्मचारीहरुको सेवा, समूह, उपसमूह परिवर्तन सम्वन्धी सिफारिश लोक सेवा आयोगमा पठाउने कार्य,

९. कुनै खास बिषयमा अधिकार प्राप्त अधिकारीले तोकेको कम सम्पन्न (भ्रमण, बैठक, अध्ययन, अनुसन्धान,आदि) भैसकेपछि सम्बन्धित महाशाखा प्रमुखलाई सम्बोधन गरी प्रतिवेदन गर्ने,गराउने,

१०.प्रशासकीय अदालतको सम्पर्क शाखाको रुपमा कार्य गर्ने ।

ख. स्थानीय तह कर्मचारी प्रशासन शाखा

१. स्थानीय तहमा नेपाल प्रशासन सेवा, नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क सेवा, नेपाल इन्जिनियरिङ सेवा सिभिल समूह जनरल उपसमूह, विविध सेवा तथा यी अन्तर्गतका समूह तथा उपसमूहहरुको संचालन सम्बन्धी कार्य,

२. यस मन्त्रालयले सेवा समूह सञ्चालन गर्ने स्थानीय तहमा खटिएका र खटिने प्राविधिक कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धी कार्य गर्ने,

३. स्थानीय तहमा बढुवाको लागि सिफारिश भएका कर्मचारीका बढुवा नियुक्ति र पदस्थापन सम्वन्धी कार्य गर्ने,

४. स्थानीय तहमा निजामती कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धमा अपनाउने नीति निर्धारण सम्वन्धी कार्य गर्ने,

५. लोक सेवा आयोगवाट सिफारिस भै आएका उम्मेदवारहरुका स्थानीय तहमा नियुक्ति र पदस्थापना सम्वन्धी कार्य गर्ने,

६. स्थानीय तहमा फाजिलमा रहेका कर्मचारीहरुको व्यवस्थापन गर्ने,

७. स्थानीय तहमा निजामती सेवामा कार्यरत कर्मचारीहरुको सेवा, समूह, उपसमूह परिवर्तन सम्बन्धी सिफारिश लोक सेवा आयोगमा पठाउने,

८. स्थानीय तहहरुमा कर्मचारी पुग नपुगको अवस्था यकिन गरी नपुग कर्मचारी खटाउने,

९. स्थानीय तहहरुबाट कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धी राय माय भएमा पेश गरी निर्णयानुसार राय पठाउने,

१०.सबै स्थानीय तहहरुलाई कर्मचारी विवरण अद्यावधिक गर्न लगाई सोको अभिलेख व्यवस्थापन गर्ने,

११.कुनै खास बिषयमा अधिकार प्राप्त अधिकारीले तोकेको कम सम्पन्न (भ्रमण, बैठक, अध्ययन, अनुसन्धान आदि) भैसकेपछि सम्वन्धित महाशाखा प्रमुखलाई सम्बोधन गरी प्रतिवेदन गर्ने, गराउने ।

ग. बढुवा व्यवस्था शाखा

१. निजामती सेवाका कर्मचारीहरुको बढुवा समितिको सचिवालयको रुपमा कार्य सम्पादन गर्ने,

२. निजामती सेवाका कर्मचारीहरुको कार्य सम्पादन मूल्यांकन फारामहरुको संकलन, विश्लेषण तथा आवश्यकता अनुसार प्रमाणीकरण गर्ने,

३. नि.से.नि. वमोजिम तोकिएको आधारमा बढुवाको लागि कर्मचारीहरुको योग्यताक्रमका लागि आवश्यक मूल्यांकन गरी बढुवाको प्राथमिकताक्रम निर्धारण गर्ने,

४. बढुवा समितिवाट बढुवाको लागि सिफारिश भएका कर्मचारीहरुको नाम प्रकाशित गर्ने,

५. बढुवा सिफारिश उपर परेका उजुरी सम्बन्धमा लोक सेवा आयोगवाट माग भई आएकोमा प्रतिक्रिया पठाउने,

६. बढुवा सम्वन्धी परेका उजुरी-मुद्दाका सम्बन्धमा अदालतमा राय, जवाफ, प्रतिक्रिया पठाउने,
७. बढुवा हुने कर्मचारीहरुको नियुक्तिका लागि पत्राचार गर्ने,
८. बढुवा सम्वन्धी मामिलामा राय परामर्श दिने,
९. सम्वद्धता निर्धारण सम्वन्धी कार्य गर्ने,
१०.समयमा कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन भर्न छुट भएका कर्मचारीको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन भर्न सहमति दिने सम्बन्धी कार्य,

(घ) आर्थिक प्रशासन शाखा

१. विनियोजन, धरौटी राजश्वको लेखा अद्यावधिक गर्ने र सम्बन्धित कागजात सुरक्षित राख्ने,
२. मन्त्रालयको स्वीकृत बजेट निकासा प्राप्त गर्ने,
३. लेखापरीक्षण गराउने, पेश्की र बेरुजुको लगत राख्ने, सम्परीक्षण गराउने एवं फछ्र्यौट गर्ने र अद्यावधिक गराउने सम्बन्धी कार्य,
४. मातहतका निकायलाई अख्तियारी र निकासा दिने,
५. आवश्यक प्रतिवेदन फाराम तयार गराई सम्बन्धित निकायमा पठाउने,
६. प्रचलित आर्थिक कानूनद्धारा निर्दिष्ट कार्य ।
७. मन्त्रालयको वार्षिक वजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा सम्वन्धी कार्यमा योजना तथा अनुगमन शाखासंग समन्वय र अन्य शाखासंग समन्वय गरी आवश्यक कार्य गर्ने,
८. स्थानीय तहलाई पठाइने अनुदानको अख्तियारी सम्बन्धी कार्य,
९. स्थानीय तहको कानून बमोजिम लेखापरीक्षणमा सहजिकरण गरी बेरुजु उपर मन्त्रालयको निर्देशन पठाउने,
१०.मन्त्रालयको वार्षिक बजेट तर्जुमा (साधारण), निकासा एवं खर्चको प्रबन्ध सम्बन्धी कार्य,
११.शाखाहरूलाई लजिष्टिक सपोर्टको लागि बजेट व्यवस्था सम्बन्धी कार्य,
१२.स्थानीय तहको लेखापरीक्षणको मापदण्ड कार्यान्वयनमा सहयोग ।

ङ आन्तरिक व्यवस्थापन शाखा

१. संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरुका कर्मचारीहरुको कर्मचारी प्रशासन सम्वन्धी कार्य,
२. मन्त्रालयको भवन, मेशिनरी लगायत सबै साधनको मर्मत, संचार, लिलाम, मिनाहा र कार्यालय सरसफाई सम्वन्धी कार्य,
३. मन्त्रालय र अन्तर्गतका सामाग्रीहरूको खरिद, भण्डारण र व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्य ।
४. मन्त्रालयको खरिद इकाई सम्बन्धी कार्य ।
५. अन्तराष्ट्रिय सहायता वा प्राविधिक सहयोगबाट प्राप्त सामानहरूको व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
६. कर्मचारी बैठक सम्वन्धी कार्य,
७. मन्त्रालयको आन्तरिक बजेट व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्य,
८. मन्त्रालयको मूल दर्ता चलानी, जनसम्पर्क सम्बन्धी कार्य,

९. सवारी साधनहरुको व्यवस्था सम्वन्धी कार्य,
१०.मन्त्रालयका मन्त्री र सचिवको सचिवालय व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
११.मन्त्रालय,आयोजनाको जिन्सी निरीक्षण,प्रतिबेदन तयार तथा नियमानुसार कागज धुल्याउने कार्य,
१२.अतिरिक्त समूहमा दरवन्दी रही यस मन्त्रालयमा जिम्मेवारी तोकिएका कर्मचारीहरुको व्यवस्थापन गर्ने,
१३.स्वदेश तथा विदेशमा संचालन हुने तालिम, गोष्ठी र अध्ययन -स्थानीय तहका पदाधिकारी र कर्मचारी बाहेकका लागि मनोनयन सम्बन्धी कार्य,
१४.मन्त्रालयका कर्मचारी सेवा प्रवेश अभिमुखीकरण तथा सेवाकालीन तालिम सम्बन्धी कार्य,
१५.वैदेशिक तालिम, अध्ययन, भ्रमण, बैठकमा मनोनयन भएका कर्मचारी र पदाधिकारीहरुको पासपोर्ट भिषा सम्बन्धी कार्य,
१६.स्थानीय तहका कर्मचारीका सम्पत्ति विवरण सम्बन्धी कार्य,
१७.स्थानीय तहको चल अचल सम्पत्ति व्यवस्थापनमा सहजिकरण सम्बन्धी कार्य,
१८.नेपाल सरकारवाट संचालित अस्थायी प्रकृतिका आयोजनाहरुमा आवश्यक अस्थायी दरवन्दी सृजना गर्न वैठकमा भाग लिने,
१९.मन्त्रालय र अन्तरगत कर्मचारीहरुको कार्यसम्पादन मुल्याङ्कन सम्बन्धी कार्य,
२०. मन्त्रालय वा अन्तर्गतका निजामती कर्मचारीहरुको पुरस्कार सम्वन्धी कार्य गर्ने,
२१.मन्त्रालय अन्तर्गत राजपत्र अनंकित पदहरु लगत विज्ञापनको लागि लोक सेवा आयोगमा पठाउने,
२२.पुस्तकालय व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
२३. निजामती कितावखानाको सम्पर्क शाखाको रुपमा कार्य गर्ने,
२४. अन्य शाखामा नतोकिएका कार्यहरु,

च. कानुन तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा

१. मन्त्रालय र अन्तर्गत निकायहरुका लागि आवश्यक ऐन, नियम तर्जुमा र संशोधन सम्बन्धी कार्य ।
२. स्थानीय तहको नमुना कानुन मापदण्ड र ढाँचा सम्बन्धी विषयमा राय सम्बन्धी कार्य ।
३. मन्त्रालय र अन्तर्गत निकायलाई कानूनी राय र परामर्श उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्य ।
४. नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन गर्नुपर्ने सूचना सम्बन्धी कार्य ।
५. मन्त्रालय पक्ष हुने सन्धि, सम्झौता, करार, समझदारीपत्र समेतका विषयमा कानूनी राय उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्य ।
६. मन्त्रालयको तर्फबाट फिराद्पत्र ,प्रतिउत्तरपत्र, रिट निवेदन, लिखित जवाफ, पुनरावेदनपत्र तयार गरी सम्बन्धित निकायमा पठाउने कार्य ।
७. मन्त्रालयसँग सम्बन्धित अदालती फैसलाको अभिलेख तथा कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य ।

५. कर्मचारी समायोजन तथा संगठन विकास महाशाखा

१. संघीय निजामती सेवा सम्बन्धी कानूनको तर्जुमा, कार्यान्वयन, संशोधन र परामर्श सम्बन्धी कार्य,
२. संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षण सम्बन्धी नीति, कार्यान्वयन र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
३. संघीय निजामती सेवा र अन्य सरकारी सेवा संचालन सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड तथा सेवा, समूह र उपसमूहको व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
४. संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा कर्मचारी समायोजन सम्बन्धी कार्य,
५. कर्मचारी समायोजनका लागि संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गर्ने कार्य,
६. संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा रहने पदहरुको दरबन्दी सिर्जना सम्बन्धी नीति र मापदण्ड सम्बन्धी कार्य,
७. संघमा रहने मन्त्रालय, विभाग र केन्द्रीय निकायहरु र ती मातहत रहने कार्यालयहरुको संगठन संरचना र दरवन्दी निर्धारण, स्वीकृति र परिमार्जन सम्बन्धी कार्य,
८. विशेष पद र विशेषज्ञ पद सिर्जना सम्बन्धी कार्य,
९. संघीय निजामती सेवा र अन्य संघीय सरकारी सेवाहरुको व्यवस्थापन संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा समायोजन र अन्तर प्रदेश कर्मचारी समन्वय एवं व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,

क. कर्मचारी समायोजन शाखा क (राजपत्रांकित)

१. कर्मचारी समायोजन नियमावलीको मस्यौदा तयारी गर्ने
२. संघ र प्रदेशको निजामती सेवा ऐन मस्यौदा तयारी कार्यमा सहयोग गर्ने
३. स्थानीय सेवा ऐनको मस्यौदा तयारी कार्यमा सहयोग गर्ने
४. कर्मचारी समायोजनका आधार र मापदण्डलाई प्रचलित ऐन, कानून अनुसार तयारी गर्ने,
५. निजामती सेवाको स्वीकृत संगठन संरचना र दरवन्दी विवरण संकलन गर्ने,
६. कर्मचारी समायोजन सम्बन्धमा समायोजन ऐन नियमावली अनुसार राजपत्राङ्कित कर्मचारीसंग सम्बन्धित विवरण संकलन गर्ने,
७. कर्मचारीहरुको विवरणलाई निजामती कितावखानाको अभिलेखमा दुरुस्त गर्न लगाइ समायोजनका लागि सफ्टवेयर तयारी, विवरण प्रशोधन गर्ने गराउने
८. कर्मचारीहरुको समायोजन सम्बन्धी पूर्ण विवरण तयार गरी सम्बन्धित महाशाखामा सिफारिस साथ पठाउने,
९. कर्मचारी समायोजन सम्बन्धी सवालहरुको सम्बोधन सम्बन्धी कार्यको सचिवालयको रुपमा काम गर्ने,
१०.राजपत्राङ्कित कर्मचारी समायोजनसंग सम्बन्धित अन्य कार्यहरु गर्ने,
११.कर्मचारी समायोजन तथा संगठन विकास महाशाखाको कार्यविवरणमा परेका कार्यहरु आवश्यकता अनुसार गर्ने ।

ख. कर्मचारी समायोजन शाखा ख (राजपत्र अनंकित)

१. कर्मचारी समायोजन नियमावली सम्बन्धी कार्य गर्ने,
२. संघ र प्रदेशको निजामती सेवा ऐन मस्यौदा तयारी कार्यमा सहयोग गर्ने
३. स्थानीय सेवा ऐनको मस्यौदा तयारी कार्यमा सहयोग गर्ने
४. राजपत्र अनंकित कर्मचारी समायोजनका आधार र मापदण्डलाई प्रचलित ऐन, कानून अनुसार तयारी गर्ने निजामती सेवाको स्वीकृत संगठन संरचना र दरवन्दी विवरण संकलन गर्ने,
५. राजपत्र अनंकित कर्मचारी समायोजन सम्बन्धमा समायोजन ऐन नियमावली अनुसार राजपत्र अनंकित कर्मचारीसंग सम्बन्धित विवरण संकलन गर्ने निजामती सेवाको स्वीकृत संगठन संरचना र दरवन्दी विवरण संकलन गर्ने,
६. राजपत्र अनंकित कर्मचारी समायोजन सम्बन्धमा समायोजन ऐन नियमावली अनुसार राजपत्र अनंकित कर्मचारीसंग सम्बन्धित विवरण संकलन गर्न,
७. राजपत्र अनंकित कर्मचारीहरुको विवरणलाई निजामती कितावखानाको अभिलेखमा दुरुस्त गर्न लगाई समायोजनका लागि सफ्टवेयर तयारी तथा विवरण प्रशोधन गर्ने गराउने,
८. राजपत्र अनंकित कर्मचारी समायोजन सम्बन्धी पूर्ण विवरण तयार गरी सम्बन्धित महाशाखामा सिफारिससाथ पठाउने,
९. राजपत्र अनंकित कर्मचारी समायोजन सम्बन्धी सवालहरुको सम्बोधन सम्बन्धि कार्यको सचिवालयको रुपमा काम गर्ने,
१०.राजपत्र अनंकित कर्मचारी समायोजनसंग सम्बन्धित अन्य कार्यहरु गर्ने,
११.राजपत्र अनंकित कर्मचारी समायोजन तथा संगठन विकास महाशाखाको कार्यविवरणमा परेका कार्यहरु आवश्यकता अनुसार गर्ने ।

ग. संगठन विकास शाखा

१. कर्मचारी समायोजनका लागि संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गर्ने,
२. अधिकारसम्पन्न संघीय प्रशासनिक पुनर्संरचना समितिको सचिवालयको रुपमा कार्य गर्ने
३. नेपाल सरकारको कार्यालयहरुको संगठन तथा कार्यविधिमा प्रभावकारिता ल्याउन आवश्यकता अनुसार अध्ययन गरी प्रतिवेदन तयारी गरी कार्यान्वयन गर्ने,
४. केन्द्रीय संगठन दिग्दर्शन एवं पद व्यवस्था निर्देशिका सम्बन्धी कार्य
५. केन्द्रीय संगठन तालिका अद्यावधिक गरी प्रकाशन सम्बन्धी कार्य
६. नेपाल सरकारका मन्त्रालय, विभाग लगायतका निकायहरुका साथै इकाइस्तरका संगठनहरुको संगठनात्मक सुधार सम्बन्धी कार्य गर्ने,

७. संगठन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी राय परापर्श सम्बन्धी कार्य,

८. नेपाल सरकार तथा संवैधानिक अंगहरुका लागि आवश्यक दरवन्दीहरु सृजना तथा खारेज गर्न मन्त्रालय तहवाट सहमति तथा स्वीकृति दिन कारवाही गर्ने,

९. विभिन्न सरकारी निकायहरुको लागि मौजुदा स्थायी दरवन्दी सम्वन्धी नीति तथा आधार तैयार गर्ने,

१०.निजामती सेवाका पद तथा पदाधिकारीहरुको सेवा-समूह निर्धारण गर्ने,

११.सेवा,समूह विभाजनको कार्यमा सुधारको लागि आवश्यक अध्ययन अनुसन्धान गरी प्रतिवेदन पेश गर्ने,

१२.आवश्यकता अनुसार नयाँ सेवा-समूहहरुको गठन र अनावश्यक सेवा-समूहहरुको खारेज गर्ने सम्बन्धमा सुझाव दिने,

१३.निजामती सेवाका सबै पद तथा पदाधिकारीहरुको लागि कार्य विवरण सम्बन्धित मन्त्रालयवाट तयार गराई अद्यावधिक गर्ने,

१४.कार्यालयको नाम परिवर्तन सम्बन्धी कार्य,

१५.विशेष पद र विशेषज्ञ पद लगायत निजामती सेवाका अन्य विविध पदहरु सृजना र खारेज सम्बन्धमा कारवाही गर्ने,

१६.पद नाम निर्धारण गर्ने र परिवर्तन गर्न सिफारिस सम्बन्धी कार्य,

१७.विभिन्न सेवा, समूह संचालन गर्ने मन्त्रालय विच समन्वय गर्ने गराउने कार्य,

१८.कुनै खास बिषयमा अधिकार प्राप्त अधिकारीले तोकेको काम सम्पन्न —भ्रमण, बैठक, अध्ययन, अनुसन्धान, आदि) भैसकेपछि सम्वन्धित महाशाखा प्रमुखलाई सम्वोधन गरी प्रतिवेदन गर्ने, गराउने ।

६. प्रशासन सुधार तथा जनशक्ति विकास महाशाखा

१. राष्ट्रिय निजामती सेवा नीति सम्बन्धी कार्य,
२. संघीय निजामती तथा अन्य संघीय सरकारी सेवाका निवृत्तिभरण लगायत अवकाशजन्य सुविधासम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड र व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
३. सार्वजनिक सेवा प्रवाह सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड सम्बन्धी कार्य,
४. प्रशासनिक सुधार सम्बन्धी नीति, योजना, समायोजन र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
५. कर्मचारी कल्याण सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड सम्बन्धी कार्य,
६. व्यवस्थापन परीक्षण सम्बन्धी नीति, योजना तथा कार्यक्रम संचालन र समन्वय,
७. प्रशासन सुधार सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान तथा नीति तर्जुमा र कार्यान्वयन
८. संघीय निजामती तथा अन्य सरकारी सेवाको तालिमसम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड सम्बन्धमा अध्ययन, अनुसन्धान र विकास सम्बन्धी कार्य,
९. स्वदेशी तथा विदेशी अध्ययन, अवलोकन भ्रमण तथा तालीम सम्बन्धी कार्य,
१०. नेपाल सरकारको नीति र कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनका लागि आवश्कता अनुसार प्रशासकीय व्यवस्थापन र कार्यविधिमा पुनरावलोकन,
११. संघीय निजामती कर्मचारीको सेवा, सुविधा तथा प्रोत्साहन सम्बन्धी कार्य,
१२. राष्ट्रसेवक कर्मचारी संवद्ध संघ संस्था सम्बन्धी कार्य गर्ने
१३. देहायका आयोग, समिति, प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायको सम्पर्क महाशाखाको रुपमा कार्य गर्नेः

- नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान
- निजामती अस्पताल
- कर्मचारी तालिम प्रतिष्ठान

क. जनशक्ति योजना तथा विकास शाखा

१. संसद सेवा, स्वास्थ्य सेवा र न्याय सेवा बाहेकका सेवाहरुमा रिक्त रहेका राजपत्रांकित पदहरुको लगत विज्ञापनको लागि लोक सेवा आयोगमा पठाउने,
२. जनशक्ति विकासको लागि स्वदेशी तथा वैदेशिक अध्ययन,तालीम सम्बन्धी छात्रवृत्ति समितिको सचिवालय सम्बन्धी कार्य गर्ने,
३. निजामती सेवाका कर्मचारीहरुलाई तालीमको आवश्यकता सम्बन्धी सर्वेक्षण र अधययन,
४. नेपाल सरकारका विभिन्न सेवाका कर्मचारीहरुलाई विभिन्न तालीम संस्थाहरु मार्फत सेवा प्रवेश र सेवाकालीन तालीमको प्रवन्ध गर्ने,
५. नेपाल सरकारका विभिन्न निकायहरुबाट संचालित तालिम सम्बन्धी आवश्यक योजना कार्यक्रम तथा प्रशिक्षण विधि र पाठ्यक्रमसँग सम्बन्धित नीति निर्धारण,

६. कर्मचारीहरुको बृत्ति विकास सम्वन्धी अध्ययन, अनुसन्धान र सुझाव सम्वन्धी कार्यहरु,
७. निजामती सेवाका लागि आवधिक रुपमा जनशक्ति योजना तर्जुमा र विकास सम्बन्धी कार्यहरु,
८. नेपाल सरकारका विभिन्न निकायहरुवाट संचालित तालीम कार्यक्रमहरुको बीच समन्वय र अनुगमन,
९. विभिन्न तालिम संस्थाहरुवाट संचालित तालीम कार्यक्रमहरुको स्तर निर्धारण,
१०.राष्ट्रिय तालिम नीति सम्बन्धी कार्यहरु,
११.सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयमा कार्यरत कर्मचारीहरुलाई अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा अध्ययन-तालिममा जान मनोनयन,पूर्व स्वीकृति र विदा सिफारिश सम्वन्धी कार्य,
१२.कुनै पनि समूह वा पदको लागि आवश्यक न्यूनतम शैक्षिक योगयता र पाठ्यक्रम सम्बन्धी लोक सेवा आयोगमा परामर्श उपलव्ध गराउने,
१३.कुनै खास बिषयमा अधिकार प्राप्त अधिकारीले तोकेको काम सम्पन्न —भ्रमण, बैठक, अध्ययन, अनुसन्धान,आदि) भैसकेपछि सम्वन्धित महाशाखा प्रमुखलाई सम्बोधन गरी प्रतिवेदन गर्ने, गराउने,

ख. प्रशासन सुधार तथा व्यवस्थापन परीक्षण शाखा

१. नेपाल सरकारका विभिन्न निकायहरुको नियमित तथा आकस्मिक व्यवस्थापन परीक्षण गरी सो को वार्षिक प्रतिवेदन नेपाल सरकार समक्ष पेश गर्ने
२. नेपाल सरकारका विभिन्न निकायहरुको सेवाग्राही सन्तुष्टी सर्वेक्षण गरि वार्षिक प्रतिवेदन तयार गर्ने
३. निजामती सेवा ऐन तथा नियमावली बमोजिम अध्ययन, अध्यापन, लेखापरीक्षण व्यवसाय लगायतमा काम गर्न विभागीय स्वीकृति दिने,
४. कुनै खास बिषयमा अधिकार प्राप्त अधिकारीले तोकेको काम सम्पन्न (भ्रमण, बैठक, अध्ययन, अनुसन्धन,आदि) भैसकेपछि सम्बन्धित महाशाखा प्रमुखलाई सम्बोधन गरी प्रतिवेदन गर्ने,
५. उच्च स्तरीय प्रशासन सुधार कार्यान्वयन तथा अनुगमन समितिको सचिवालयको रुपमा कार्य गर्ने
६. शासकिय सुधार तथा प्रशासन सुधार सम्बन्धी योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन,
७. प्रशासन सुधार सम्वन्धी अध्ययन, अनुसन्धान तथा मन्त्रालयबाट हुने प्रकाशन सम्बन्धी कार्य (प्रशासन पत्रिका, स्वशासन, शासकीय खबर पत्रिका आदि)
८. निजामती कर्मचारीहरुको आधिकारिक ट्रेड युनियन लगायत संघ सस्थाहरु सम्बन्धी कार्यहरु गर्ने,
९. तलव भत्ता पुनरावलोकन समिति सम्बन्धी सचिवालयको रुपमा कार्य गर्ने,
१०.निजामती सेवामा समावेशीकरण सम्बन्धी कार्य गर्ने,
११.निजामती सेवा सम्बन्धी अन्तरराष्ट्रिय सम्पर्क शाखाको रुपमा कार्य गर्ने,

१२.नमुना कार्यालय सम्बन्धी कार्य,

१३.व्यवस्थापन परिक्षण सम्बन्धी कार्य,

१४.एकिकृत घुम्ती सेवा सन्चालन सम्बन्धी कार्य

ग. कर्मचारी कल्याण शाखा

१. निजामती कर्मचारीहरुको सुविधा एवं कल्याण सम्बन्धमा नीति कानून योजना कार्यक्रम तथा कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य र सो को अध्ययन, अनुसन्धान

२. निजामती कर्मचारीले पाउने सुविधा र सहुलियत सम्बन्धमा मन्त्रालयको प्रतिनिधित्व तथा राय सम्बन्धी कार्य

३. औषधि उपचारको थप आर्थिक सहायता दिने कारवाही गर्ने,

४. निजामती कर्मचारी सन्तति छात्रवृत्ति समितिको सचिवालय सम्बन्धी कार्य,

५. निजामती कर्मचारीको स्वास्थ्य बीमा सम्बन्धी कार्य गर्ने,

६. सेवा निवृत कर्मचारीको हक हित सम्बन्धी कार्य गर्ने,

७. निजामती कर्मचारीलाई दिइने पुरस्कार सम्बन्धी कार्य,

८. निजामती कर्मचारी अस्पतालको सम्पर्क शाखा

९. निजामती कर्मचारी आवासीय विद्यालय र निजामती कर्मचारी आवास सम्बन्धी कार्य,

१०. एकिकृत परिवहन सेवाको समन्वय, संचालन र व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्ने,